

selskaber, gennem hvilke en Virksomheds Udbytte fordeles, andre dannes af en mindre Kreds, der træder sammen og anbringer deres Penge i en Forretning, fordi de finder Aktieselskabsformen bekvem. Jeg maa her indskyde den lille Bemærkning med Hensyn til det bekvemme, at det er ved at blive slaaet ud af det ubehagelige, idet de Midler, der nu indtjenes under Aktieselskabsformen, er blevet dobbeltbeskattet. Den Uro, der i en ikke saa lang tilbagemliggende Periode har været her i Landet om Aktieselskaberne, forekommer mig heldigvis at være gledet noget bort, og det finder jeg kun lykkeligt; thi, som jeg før nævnte: Aktieselskabsformen er i Virkeligheden ikke alene en demokratisk, men ogsaa en meget praktisk Indretning i Erhvervslivet, en Form, der kun ved Lov bør værnes mod, at enkelte misbruger den.

Ved første Behandling er det jo kun Hovedlinierne for de forskellige Syn paa et Lovforslag, der skal angives, og jeg skal derfor ikke komme ind paa de mange Enkeltheder — dem kan vi drøfte i Udvalget. I Tilslutning til det, jeg sidst sagde, at Aktieselskaberne bør værnes mod, at enkelte kan mishandle dem, maa jeg sige, at jeg finder, at Bestemmelsen i § 33 om, at Bestyrelsesmedlemmer til enhver Tid kan afsættes af Generalforsamlingen, selv med den efterfølgende Bestemmelse om kvalificeret Flertal, er meget lidet betryggende. Det, der skal stabilisere Aktieselskaberne, er efter mit Skøn dette at betrygge den jævne Forandring i Styrelsen og ikke til-lade eller give Adgang for pludselige og revolutionære Ændringer, thi det er netop det farlige, især for de veldrevne Aktieselskaber, at en Aktiemajoritet kan skabes og udsuge og mishandle Selskabet. Lovforslagets § 33 lægger ligesom den gældende Lov Ledelsen i Bestyrelsens Haand; denne kan saa ansætte en Direktion. Det er ikke noget nyt, det staar der ogsaa nu. Men nyt er det, at Direktionen skal forelægge Dispositioner, der efter Selskabets Forhold er af usædvanlig Art eller Størrelse, for Bestyrelsen. Det forekommer mig, at man faar det Indtryk, at Direktionen kan eller rettere sagt skal aflastes og Bestyrelsen belastes ved denne Bestemmelse, og det hele tilvante System synes mig derved at blive ændret. Thi der kan altid tvistes

om, hvad der er af usædvanlig Art eller Størrelse, men den forsigtige Direktør vil meget let komme baade i Tide og Utide og kræve Bestyrelsens Medansvar, og de, der udgør Bestyrelsen, kan herefter ikke have dette Hverv som en Sidebeskæftigelse; det at være Bestyrelsesmedlem vil blive til en Hovedbeskæftigelse og kræve saa megen Tid i hvert Fald for enkelte Bestyrelsesmedlemmers Vedkommende, at de enten ligesom Direktionen maa lønnes eller honoreres ganske anderledes end tidligere. Og saa spørger jeg: hvor mange af de over 5 000 Aktieselskaber har Raad til og kan magte noget saadant? Det kan ikke nytte at danne Loven efter dette, at man hører, at nogle, maaske hundrede, ja neppe en Gang saa stort et Antal af de 5 000 Selskaber kan give deres Bestyrelser en større Tantième; der er adskillige, som giver Tab, og det ikke paa Grund af Svindel, men fuldt saa meget paa Grund af Konjunkturerne og reelle, men fejlagtige Dispositioner. Hvorledes skal saadanne Aktieselskaber eller de, der lige kan køre rundt og skaffe Arbejdslønninger til Dagen og Vejen, kunne faa Medlemmer til Bestyrelsen, der skal bære det dermed forbundne Ansvar? Aktieselskaberne er jo ikke Velgørenhedsforetagender, det er erhvervsdrivende Selskaber, der er til for at tjene Penge, og jeg tror ikke, at de i nogen Del af deres Virksomhed kan faa Arbejdskraften gratis. Skal en Bestyrelse knyttes saaledes til et Selskab og dets Drift, som jeg maa ulede, det er Meningen med det her foreslaaede, saa vil det kræve en helt ny Udvikling, og den er jeg i Tvivl om kan bæres. Nej, den lønnede daglige Ledelse, Direktionen, er det, der maa have Ansvaret for Forretningens Ledelse, Bestyrelsen maa paase, at Selskabets Vedtægter overholdes, og at Aktieloven følges, og saa i øvrigt deltage i de Afgørelser, der naturligt falder ind under Bestyrelsens Omraade. Man maa ikke forflygtige Ansvaret, Direktionen, der forestaar den daglige Ledelse og faar sin Løn for at hellige Virksomheden sin Tid og sit Arbejde, maa have Ansvaret for hele den almindelige Forretningsledelse, og jeg tror, det vil blive uheldigt at aabne Adgang for Direktionerne til at lægge en større eller mindre Del af Ansvaret fra sig over til Bestyrelsen.